

XXII TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Si 3:17-18.20.28-29 (19-21.30-31))

Lugemine Siiraki tarkuseraamatust:

Mu poeg, kui sa oled rikas, siis ole ometi tagasihoidlik, ja sind hakatakse armastama sinu meeldivuse pärast. Mida suurem sa oled, seda enam alanda ennast, siis on Jumala arm sinuga. Suur on Issanda halastus, leplikele ilmutab ta oma saladusi. Kõrgi haavadele ei ole paranemist, sest kurjus on temasse ajanud oma juured. Tark süda mõistab tarka tähendamissõna. Targa sooviks jääb kõrv, mis on alati ärkvel.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 68:4-5. 6-7. 10-11 R:11b)

R: Issand, sina katad vaeseid oma heldusega.

Õiged rõõmustavad ja hõiskavad Jumala palge ees,
rõkkavad suurest rõõmust.

Laulge Jumalale, mängige kiites tema nimele,
hõisake rõõmu pärast tema palge ees.

R:

Tema on vaeslaste isa ja lesknaiste eestkostja,
Jumal oma pühas elamus.
Jumal toob mahajäetud koju,
juhib vangid välja eluõnne juurde.

R:

Sina, Jumal, lased vihmalt rikkalikult sadada,
kastad oma pärisosa ja kosutad närbunut.
Sinu loodu leiab seal eluaseme,
Sina katad vaeseid oma heldusega.

R:

(Teine lugemine He 12:18-19.22-24a)

Lugemine kirjast heebrealastele:

Teie ei ole astunud veel käegakatsutava, lõõmava tule ja tumeda pilve juurde, pilkase pimeduse ja

tormituule juurde, pasunahääle ja sõnade kõla juurde, mille kuulajad tõrkusid seda kõnet kauem kuulamast. Vaid te olete tulnud Siioni mäe juurde, elava Jumala linna, taevasesse Jeruusalemma, tuhandete inglite juurde. Esmasündinute piduliku kogunemise juurde, kes on taevasse kirja pandud; Jumala, kõikide kohtumõistja juurde ja täiuslikuks saanud õigete vaimude juurde, Jeesuse juurde, kes on uue lepingu vahemees.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 11:25)

Halleluuja. Kiidetud oled sina, Isa, taeva ja maa Issand,
sest sa oled jumalariigi saladuse avaldanud väetimaile. Halleluuja.

(Evangeelium Lk 14:1.7-14)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Kui Jeesus tuli hingamispäeval ühe variseride ülema kotta leiba võtma, pidasid variserid teda silmas. Aga Jeesus pani tähele, kuidas need, kes olid kutsutud, püüdsid aukohtadel istet võtta, ja ta rääkis neile tähendamissõna:

“Kui keegi sind pulma kutsub, siis ära istu aukohale, sest võibolla on sinu võõrustaja kutsunud külla veel kellegi, kes on sinust auväärsem. Siis peab ju su võõrustaja tulema ning sulle ütlema: “Anna see koht temale!”, sina aga peaksid häbiga istuma viimasesse paika. Sellepärast, kui sind külla kutsutakse, siis istu pigem viimasesse paika, et su võõrustaja tuleks sinu juurde ja ütleks: “Mu sõber, asu sinna, ülemale”. See teeb sulle au kõigi külaliste seas. Sest kes ennast ise ülendab, seda alandatakse, ja kes ennast ise alandab, seda ülendatakse.”

Ja ta ütles võõrustajale: “Kui sa teed lõuna- või õhtusöömaaja, siis ära kutsu sinna oma sõpru või vendi, oma sugulasi või rikkaid üleaedseid, sest ka nemad kutsuvad sind söömaaegadele ja kõik on jälle tasa tehtud. Vaid kui sa võõruspeo korraldad, siis kutsu vaeseid, küürakaid, jalutuid ja pimedaid – siis saad sa õndsaks, sest neil ei ole sulle millegagi tasuda, ja sinu tegu tasutakse sulle õigete ülestõusmises.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, maailmas elab palju rahvaid, ja regiooniti on inimestel väga erinevad kombes. Kui Põhja-Euroopas seisavad inimesed rongi- või bussipileteid ostes viksilt järjekorras, siis seal, kus inimesed on temperamentsemad, moodustub piletikassa ette rahvasumm, millest tuleb end küünarnukkide abil kassaluugi juurde välja murda. Meie paneme seda muidugi loomupäraselt pahaks, aga kui me teisele maale reisides keeldume niisuguses kohalikus piletilahingu kombes

osalemast, siis on tõenäoliselt tulemuseks rongist või bussist maha jäämine – võõral maal, võõras ümbruses, kus me kohalikku keelt ei oska ja kedagi ei tunne...

Juba ürgvana kõnekäänd ütleb: ära mine oma reeglita võõrasse kloostrisse! See tähendab: inimene peab arvestama maailmaga, kuid maailm enamasti inimesega ei arvesta.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, heausklikkus on omast kohast kindlasti voorus, samas aga võivad kurjategijad näha teiste pahaaimamatuses justkui neile kandikul ulatatud võimalust, ning sokutada end lambakarja sisse nagu lambanahka peitunud hundid.

Näiteks, kui me loeme tänast evangeeliumi heauskse inimese pilguga, siis võib mõndagi märkamata jääda. Piibel – ja seda enam evangeelium – on Jumala sõna, ning selles ei saa midagi valesti olla! Kuid see teadmine ei tohi meid pimestada. Pinnapealse heausklikkuse taha peidetakse pahatihti mõttelaiskust ja aususe puudumist – inimene ei julge vaadata otsa tavatutele või lausa ebameeldivatele momentidele.

Mida siis Jeesus täna variseridele õigupoolest õpetab? Ta ütleb: “Kui sind külla kutsutakse, siis istu pigem viimasesse paika, et su võõrustaja tuleks sinu juurde ja ütleks: “Mu sõber, asu sinna, ülemale.” See teeb sulle au kõigi külaliste seas.” Tõele au andes peame tunnistama, et Jeesus paistab siin õigustavat ei midagi rohkemat ega vähemat kui silmakirjalikkust: ükskõik kui tähtsaks inimene end tegelikult peab, kas ta on oma tegudelt hea või kuri, kas ta soovib meeldida headele või kurjadele inimestele – kui ta ainult teeskleb viisakust ja alandlikkust, siis pälvib ta sellega ikkagi lugupidamist.

Proovile paneb Jeesus meie heausklikkuse ka järgmise nõuandega: “Kui sa võõruspeo korraldad, siis kutsu vaeseid, küürakaid, jalutuid ja pimedaid. Siis saad sa õndsaks, sest neil ei ole sulle millegagi tasuda, ja sinu tegu tasutakse sulle õigete ülestõusmises.” Kahtlemata, heategevus on tähtis. Tänapäeva sotsiaalsüsteemid arvestavad elule jalgu jäänud inimestega, ja vahel korraldatakse neile pühade puhul ka söömaaegu, mis on väga tänuväärne ettevõtmine. Kuid vaevalt kutsub keegi omaale koju külla võhivõõraid ainult selleks, et nad saaksid – igaüks enda ette nohisedes – lihtsalt oma kõhu täis vitsutada. Külaskäigu juurde kuulub ju ka suhtlemine, ja selleks peab nii külalistel kui võõrustajatel olema ühiseid huvisid, ühiseid vestlustemasid.

Armsad õed ja vennad, kui me jälgime täpselt seda olukorda ja inimgruppi, kellele Jeesus tänases evangeeliumis räägib, siis on tema sõnad mõistetavad: ta kasutab argumente, millest tema kuulajad

aru saavad ja mis juhivad neid just sellel hetkel vajalike järeldusteni. Kuid kõigest sellest ei pea tingimata tuletama universaalseid reegleid, mis kehtivad igal juhul, igas olukorras. Näiteks võib mõni küürakas, jalutu või pime olla vägagi jõukas ja heldekäeline ning korraldada hoopis ise teiste heaks pidusööke.

Võimalik on küll seegi, et välised viisakusreeglid kasvatavad inimest ka seespidi heaks ja vastutulelikuks. Kuid lootus, et välispidi ette pandud headuse mask päriselt kellegi näo külge kasvab – ega muutu lambanahaks hundi seljas – on kahjuks üsna nõrk. Ka oma heausklikkuses peame jääma ausaks, ja oma aususes heausklikuks, lootes ikka parimat, kuid petmata seejuures iseennast. Aamen.